

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 30 / 5 / 2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1. Με σε απασχολήσει πόσο αξίζει ο άνθρωπος. Γιατί είναι μικρής αξίας όποιος είναι τόσο τιποτένιος. Αλλά, εξαιτίας της ελεεινής πράξης και του θράσους του δούλου, ο Αίσωπος οργίστηκε τόσο πολύ, ώστε τίποτε να μην μπορεί να είναι πιο ευχάριστο σ' αυτόν από την επανάκτηση του δραπέτη.

Εάν κάτι φαινόταν σ' αυτόν κάπως σκληρό, το οποίο έπρεπε να διαταχθεί στους στρατιώτες, διακήρυττε ότι αυτός είχε καθοδηγηθεί από το ελάφι. Αυτό το ελάφι κάποια μέρα έφυγε και πίστεψαν ότι είχε πεθάνει. Όταν κάποιος ανήγγειλε στον Σερτώριο ότι το ελάφι βρέθηκε, ο Σερτώριος τον διέταξε να σωπάσει· επιπλέον, τον καθοδήγησε να το αφήσει ελεύθερο ξαφνικά την επόμενη μέρα σ' αυτόν τον τόπο, στον οποίο επρόκειτο να είναι ο ίδιος με τους φίλους (του). Την επόμενη από αυτή την ημέρα ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους (του) στην κρεβατοκάμαρά του, τους είπε ότι του φάνηκε (είχε δει) στον ύπνο ότι επέστρεψε σ' αυτόν το ελάφι, που είχε πεθάνει. Όταν το ελάφι, αφού αφέθηκε ελεύθερο από τον δούλο, εισέβαλε στην κρεβατοκάμαρα του Σερτώριου, γεννήθηκε μεγάλος θαυμασμός.

B1. scelus: scelerum

nihil: nulla re

gratius: grate

durius: durissime

militibus: militi

quodam die: cuidam diei

aliquis: aliquibus
postero: posteriore
quo: quae
somno: somne
sibi: vestri/vestrum
admiratione: admirationem
magna: maiora

B2. noli: non vultis

sit: sunt
est adfectus: adfice
possit: potuissemus
videbatur: visum iri
monitum esse: monebunt
fugit: fugitura fuerit
perisse: pereundo
credita est: credidisse
inventam esse: invenient
praecepit: praecipientium
emitteret: emiserint
dixit: dicendus
introrupisset: introrumpamus
orta est: oritura

Γ1α. ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi: δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο **ut**, ο οποίος συνοδεύεται από την αντωνυμία *nihil* που έχει αρνητική σημασία, άρα η πρότασή μας είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί στη λατινική το συμπέρασμα θεωρείται μια υποκειμενική κατάσταση: ειδικότερα, με υποτακτική ενεστώτα (**possit**), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (**adfectus est: παρακείμενος με σημασία ενεστώτα**) και αναφέρεται στο παρόν - μέλλον. Έχουμε

ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Στην κύρια πρόταση υπάρχει η δεικτική αντωνυμία **tanto**, που προϋδεάζει για την ύπαρξη της συμπερασματικής.

Γ1β. servi: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική υποκειμενική στις λέξεις *scelus* και *audaciam*

gratius: κατηγορούμενο στο υποκείμενο *nihil* μέσω του συνδετικού ρηματικού τύπου *esse*

fugitivi: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική αντικειμενική στο *recuperatio*

reverti: αντικείμενο στο *dixit*, ειδικό απαρέμφατο

a servo: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στη μετοχή *emissa*

Γ1γ. Το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το *cerva*. Βρίσκεται σε πτώση ονομαστική, διότι έχουμε ταυτοπροσωπία και άρση του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου. Αυτό συμβαίνει, επειδή το απαρέμφατο εξαρτάται από δοξαστικό προσωπικό ρήμα παθητικής φωνής (*credita est*).

Γ1δ. ut (ab eo) ea postero die repente in eum locum emitteretur.

Γ2α. quod is/Sertorius deberet imperare militibus

Γ2β. Eam cras repente in eum locum emitte, in quo ego cum amicis ero

Γ2γ. cum Sertorius amicos admisisset

Γ2δ. Υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα για το παρελθόν: Si quid durius ei visum esset, a cerva sese monitum esse praedicavisset.

Υπόθεση δυνατή ή πιθανή για το παρόν – μέλλον: Si quid durius ei videatur, a cerva sese monitum esse praedicet